

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121506608
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6121506608.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o. so sídlom: Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX C., zastúpená: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o. so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 766,91 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5Csp/141/2021-207 zo dňa 08.09.2022, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok.

II. Žalovanej sa priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„Žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mal byť žalovanej poskytnutý úver vo výške 1.800,- eur. Súd sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu v predmetnej veci, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi bankou (pôvodným veriteľom) a žalobcom. Žalovaná namietala aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu, a to z dôvodu, že žalobca nepreukázal platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ani existenciu výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdením žalovanej, že nedošlo k preukázaniu doručenia výzvy z 28.12.2018 do dispozičnej sféry žalovanej, nakoľko žalobca súdu predložil iba poštový podací hárok o odoslaní listiny, ktorý však nepreukazuje doručenie listiny do dispozičnej sféry adresáta, pričom žalovaná uvedenú skutočnosť namietala. Žalobca síce v konaní predložil výzvu pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 28.12.2018 s upozornením na zosplateniu úveru v prípade neuhradenia dlhu, nepreukázal však jej doručenie žalovanej. Žalobca preukázal predložením doručenky až doručenie výzvy na predčasné splatenie úveru z 12.02.2019 (výzva prevzatá podľa doručenky 5.3.2019). Keďže žalobca nepreukázal splnenie podmienok na platné zosplatenie úveru v

zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, z uvedeného dôvodu neboli naplnené ani podmienky pre platné postúpenie bankovej pohľadávky na žalobcu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ktorý vyžaduje, aby postupovaná pohľadávka bola splatná, čo v tomto prípade splnené nebolo. Nakoľko žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, súdu prvej inštancie neostávalo iné ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

Súd prvej inštancie ďalej skúmal, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa v súlade s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj ako „ZoSÚ“) v čase uzavretia zmluvy. Z vykonaného dokazovania zistil, že pri overovaní bonity žalovanej žalobca mal nejaké údaje o dlhovom zaťažení žalovanej (dopyt do SRBI), avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o príjme žalovanej (potvrdenie zamestnávateľa), doklady o výdavkoch žalovanej, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, prípadne výpis z bežného účtu žalovanej, pri uzatváraní zmluvy. Žalobca nepreukázal žiadnym dôkazom ani to, že by skúmal aspoň informácie z reportu zo Sociálnej poisťovne. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal skutočnosťou, či spotrebiteľská zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované ZoSÚ účinným v čase jej uzavretia. Mal preukázané, že žalovaná disponovala reálne sumou poskytnutého úveru iba vo výške 1.782 eur a ak v zmluve bola výška úveru uvedená sumou 1.800,- eur bola uvedená nesprávne. Z výpisu z úverového účtu žalovaného zistil, že okamžite s poskytnutím spotrebiteľského úveru (24.4.2018) bol žalovanej zaúčtovaný a odrátaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 18 eur. Pre absenciu tejto obligatórnej náležitosti zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. g)) je potrebné považovať tento spotrebiteľský úver za úver bez poplatkov a bez úrokov. Uplatňovanie poplatku zároveň odporuje dobrým mravom respektíve zmluvné ustanovenie - Poplatok za poskytnutie úveru: 18,- eur splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru, 20.04.2018 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti úver z predmetnej zmluvy považoval súd prvej inštancie za bezúročný a bez poplatkov, a preto je treba vychádzať z toho, že aj v prípade, že by bol žalobca aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, žalovaná by mala žalobcovi vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov uvedených § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Žalobca namietal existenciu prekážky právoplatne rozhodnutej veci a podanie odporu neoprávnenou osobou. Poukázal na to, že Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní jeho žalobe voči žalovanej v plnom rozsahu vyhovel a dňa 20.10.2021 vydal vo veci platobný rozkaz, sp. zn. 36Up/1683/2021. Na základe takto vydaného platobného rozkazu bol zo strany žalovanej v právnom zastúpení podaný odpor proti platobnému rozkazu, na podklade pripojeného plnomocenstva žalovanej v konaní, ktorého zastupoval JUDr. Peter Vachan advokát s. r. o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 47 445 092. Odpor žalovanej proti platobnému rozkazu podala na základe priloženého poverenia zo dňa 01.02.2021 udeleného v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o e-Governmente“) JUDr. Mária Kostolná, advokát so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 42 224 578 (ďalej ako „JUDr. Mária Kostolná“) (ďalej ako „Poverenie“). Poverenie bolo udelené na prijímanie, podávanie a autorizovanie všetkých podaní v elektronickej schránke advokáta JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o. bez obmedzenia. Je toho názoru, že ak odpor proti platobnému rozkazu doručený Okresnému súdu Banská Bystrica bol autorizovaný kvalifikovaným elektronickým podpisom fyzickej osoby D. E. F. na základe predloženého Poverenia, potom nemožno hovoriť o splnení podmienky napísania a podpísania odporu advokátom JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o a ide o podanie bez autorizácie odporu proti platobnému rozkazu advokátom JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o ako právnym zástupcom žalovanej, t. j. odpor podaný neoprávnenou osobou, ktorý mal byť odmietnutý, v dôsledku čoho nadobudol platobný rozkaz voči žalovanej právoplatnosť a vykonateľnosť a založil prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre toto prebiehajúce konanie. Na základe uvedeného žalobca zastáva názor, že platobný rozkaz voči žalovanej nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť márnym uplynutím lehoty na podanie odporu a zakladá tak prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

Ďalej žalobca nesúhlasil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca nedodržel všetky podmienky, ktoré mu ukladá ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Poukázal na to, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo v konaní preukázané, že žalovaná bola postupcom opakovane vyzvaná na úhradu svojho peňažného záväzku, a to výzvou zo dňa 28.12.2018 opatrenou podacím hárkom a výzvou zo dňa 12.02.2019 označenou ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“, ku ktorej žalobca pripojil doručenkou preukazujúcu doručenie predmetnej výzvy žalovanej. Existenciu, ako aj odoslanie predmetných výziev žalobca v konaní preukázal, a to pripojením podacieho hárku a doručenky. Podľa názoru žalobcu je preto potrebné považovať za nesporne preukázané, že všetky v konaní predložené výzvy sa pred postúpením pohľadávky nepochybne dostali do dispozičnej sféry žalovanej. V súvislosti s predloženými výzvami sa jedná o kvalifikované výzvy banky žalovanej v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Obsahom predmetných výziev, ktoré boli žalovanej odosielané, bola výzva postupcu, aby žalovaná uhradila dlžnú sumu, s ktorou je v omeškaní, pričom ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách pojednáva len o písomnej výzve banky (bez akýchkoľvek ďalších osobitých náležitostí) voči svojmu klientovi, t. j. výzve banky k úhrade peňažného záväzku, resp. akejkoľvek časti peňažného záväzku klienta, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. V súlade s teóriou dôjdenia žalobca v konaní k výzve podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách súdu predložil podací hárok a doručenkou, ktoré jednoznačne preukazujú odoslanie výziev žalovanej – čím zároveň preukazuje, že uvedené výzvy sa dostali do jej dispozičnej sféry a možno ich tak v súlade s ust. § 45 ods. 1 OZ považovať za riadne doručené, resp. za riadne preukázané. Žalobca má s ohľadom na uvedené za to, že je v konaní aktívne vecne legitimovaný, nakoľko došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, rozsudok zruší a konanie zastaví, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zruší a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Vo vyjadrení k odvolaniu sa žalovaná uviedla, že zmluva o postúpení pohľadávky, resp. jej jednotlivé ustanovenia, na základe ktorých došlo k postúpeniu pohľadávky v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 ZoSÚ teda pred termínom konečnej splatnosti, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. Je toho názoru, že vyšší súdny úradník postupoval v rozpore so zákonom, keď napriek tomu, že žalobca nemal v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu, bol vydaný platobný rozkaz, a to s poukazom na uznesenie Ústavného súdu sp.zn. PLz. ÚS 1/2022 k vznesenej námietke res iudicata, pre podanie odporu neoprávnenou osobou odkázala na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 22.09.2022, sp.zn. 9CoSr/1/2022 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.10.2022, 15CoCsp/35/2022. Navrhla, aby odvolací potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vo výroku ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 CSP a priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. V duplike k vyjadreniu žalovanej žalobca zotrval sa svojom odvolaní a predchádzajúcich vyjadreniach.

6. K duplike žalovaná v súvislosti s odvolacou námietkou ohľadne námietky prekážky rozhodnutej veci poukázala na závery vyplývajúce z aktuálneho nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 269/2022-30 zo dňa 12.01.2023, kde sa zaoberal obdobnou situáciou ako v tomto prípade. V prípade aplikácie záverov vyplývajúcich z uvedeného nálezu Ústavného súdu SR na tento prípad má žalovaná za to, že splnomocnenie udelené advokátke JUDr. Márii Kostolnej právnym zástupcom žalovanej elektronicky prostredníctvom funkcie portálu G. na účely vstupu a disponovania s elektronickou schránkou advokátskej kancelárie advokáta JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o pokrýva aj úkon podpísania elektronickej správy kvalifikovaným elektronickým podpisom, podpísanie odporu proti platobnému rozkazu kvalifikovaným elektronickým podpisom a úkon ich odoslania súdu. Vzhľadom k tomu treba dospieť k záveru, že odpor proti platobnému rozkazu bol podaný oprávnenou osobou, preto nebolo možné rozhodnúť o odmietnutí odporu v zmysle § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní. A pokiaľ Okresný súd Banská Bystrica na návrh žalobcu na pokračovanie v konaní postúpil vec tamojšiemu súdu príslušnému na prejednanie veci podľa CSP v zmysle ustanovenia § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní, tento postup je plne súladný so znením zákona.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

9. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo z vyjadrení strany nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

10. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Žalobca v odvolaní namietal, že prejednaniu veci prvoinštančným súdom, ktoré nasledovalo po podaní odporu v upomínacom konaní, je postihnuté vadou, upravenou v ust. § 230 CSP, podľa ktorého, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova. Žalobca tvrdil, že vec bola právoplatne rozhodnutá vydaním platobného rozkazu v upomínacom konaní, pretože odpor, ktorý proti platobnému rozkazu žalovaná podala, bol podaný neoprávnenou osobou, tento odpor bolo potrebné odmietnuť.

12. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Táto prekážka tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadnuť ex offo počas celého konania, teda aj odvolací súd. Len čo súd zistí existenciu tejto prekážky, vedie to k zastaveniu konania.

13. Odvolací súd uvedenú odvoláciu námietku preskúmal a zistil, že upomínací Okresný súd Banská Bystrica pod sp. zn. 36Up/1683/2021 dňa 20.10.2021 vydal vo veci platobný rozkaz, kde prvoinštančný upomínací súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 766,91 eura s úrokmi z omeškania. Proti platobnému rozkazu bol podaný odpor prostredníctvom elektronického formulára, kde žalovaná namietala vydaný platobný rozkaz vecne. Namietala aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Uvedený odpor proti platobnému rozkazu bol doručený podľa doručeníek vyplývajúcich z elektronického súdneho spisu dňa 05.11.2021 a bol podpísaný D. E. F.. Tento podpis bol overený a vyhodnotený za platný. K tomuto odporu, ktoré podanie je možné považovať za podanie vo veci samej, bolo pripojené poverenie podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Govermente, podľa ktorého oprávnená osoba, D. E. F., bola poverená advokátom JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o. v jeho mene v celom rozsahu práv a povinností prijímať, podpisovať, podávať a autorizovať všetky podania v jeho elektronickej schránke bez obmedzenia. Poverenie bolo vydané dňa 1.2.2021 a podľa osvedčovacej doložky zaručenú konverziu vykonal konateľ JUDr. Peter Vachan, advokát, s.r.o.

14. Podľa ust. § 23 ods. 4 zákona o e-Govermente: „Ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak a) konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať za túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo b) prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, zodpovedá najmenej úrovni zabezpečenia „vysoká“ podľa osobitného predpisu a obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajov vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.“

15. Odvolací súd poukazuje na závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 269/2022-30 zo dňa 12.01.2023, kde sa zaoberal obdobnou situáciou ako v tomto prípade – v prípade podaného dovolania stranou sporu elektronickou formou došlo k elektronickému podpisu tohto dokladu a doručeniu dovolania elektronickou formou so zaručeným elektronickým podpisom advokátskeho koncipienta právneho zástupcu strany bez poverenia na zastúpenie pri úkone podľa § 16 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Ústavný súd dospel k záveru, že slovenské všeobecné súdnictvo sa svojim formalizmom pri takejto interpretácii vzdáva nielen racionálnej interpretácii prostriedkov elektronickej doby, ale aj príbuzným právnym kultúram, kde poukázal najmä na právnú kultúru Českej republiky, kde takéto podania hodnotia inak, ako na Slovensku. Ústavný súd v uvedenom náleze dospel k záveru, že právna úprava zákona o e-Governmente je špeciálnou úpravou vo vzťahu k CSP. Zákon o e-Governmente umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickou schránkou. Súčasťou tohto oprávnenia disponovať s elektronickou schránkou je aj možnosť odosielať a podpisovať správy, odosielať a podpisovať podania, ktoré sú prílohou týchto správ a tvoria jeden celok.

16. Podľa Ústavného súdu nemožno za ústavne udržateľné považovať právne názory vyjadrené v rozhodnutiach najvyššieho súdu R 78/2018 a R 49/2020, ktoré žiadajú od dovolateľov podpísanie dovolania výlučne advokátom bez možnosti hoc aj výslovného splnomocnenia na podpísanie dovolania advokátskym koncipientom. Nemožno spochybňovať význam formalít a podmienok konania, ktoré musia byť dodržané v konaní pred súdmi (III. ÚS 194 /2012 alebo Ústavný súd Českej republiky IV. ÚS 281/04, III. ÚS 2373/21). Tieto obmedzenia a ich výklad však nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by právo na prístup k súdu bolo spochybnené vo svojej podstate. Preto sa pri posudzovaní splnenia formálnych podmienok a náležitostí konania treba vyhnúť prehnane formalizmu, ktorý by zasahoval do zásad spravodlivého procesu, ale aj prehnanej pružnosti, ktorá by viedla k spochybneniu procesných podmienok stanovených zákonom (Ústavný súd Českej republiky III. ÚS 2373/21, Európsky súd pre ľudské práva Walchli proti Francúzsku, č. 35787/03, § 29, z 26. 7. 2007).

17. Ak teda advokátka JUDr. Mária Kostolná vykonávala tieto úkony v súlade s poverením podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente, konala v súlade s tým, na čo bola advokátom JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o. splnomocnená a na čo bola aj oprávnená. Samotná skutočnosť, že po technickej stránke jej bolo umožnené do elektronickej schránky advokáta vstúpiť, podpísať a odoslať správu, podpísať a odoslať podanie, len preukazujú, že splnomocnenie podľa § 16 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní bolo skutočne aj udelené.

18. Splnomocnenie udelené advokátke JUDr. Márii Kostolnej právnym zástupcom žalovanej elektronickej prostredníctvom funkcie portálu G. na účely vstupu a disponovania s elektronickou schránkou advokáta JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o pokrýva aj úkon podpísania elektronickej správy kvalifikovaným elektronickým podpisom, podpísanie odporu proti platobnému rozkazu kvalifikovaným elektronickým podpisom a úkon ich odoslania súdu. V tomto prípade uvedená argumentácia platí o to viac, že nešlo o zastúpenie advokátskou koncipientkou, ale zastúpenie iným advokátom – substitučné zastúpenie podľa § 16 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní.

19. Pokiaľ by sa odvolací súd priklonil k výkladu, ktorý v odvolaní uviedol žalobca, došlo by neprimeraným spôsobom k obmedzeniu žalovanej ako spotrebiteľa v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že jej právo na prístup k súdu by bolo spochybnené vo svojej podstate, a preto je potrebné vyhnúť sa prehnane formalizmu už aj s poukazom na to, že v čase, keď bol vo veci vydaný platobný rozkaz, nevyplýva, že by sa v spotrebiteľskej veci upomínací súd zaoberal náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere a že by bol vyhodnocoval prijateľnosť alebo neprijateľnosť jednotlivých zmluvných podmienok.

20. Vzhľadom k tomu treba dospieť k záveru, že odpor proti platobnému rozkazu bol podaný oprávnenou osobou, preto nebolo možné rozhodnúť o odmietnutí odporu v zmysle § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní. Preto odvolací súd uvedenú odvoláciu námietku o existencii prekážky rozhodnutej veci nepovažoval za dôvodnú.

21. Po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením má odvolací súd za to, že súdom zistený skutkový stav v zásade zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania a pokiaľ dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu ako právneho nástupcu po pôvodnom veriteľovi (banke) pre nesplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 ZoB a § 53 ods. 9 OZ, je jeho rozhodnutie vo výroku vecne správne. Rovnako správny je aj jeho záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti z dôvodu porušenia povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ.

22. V danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020 (č. I. 8 spisu) právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka a.s.; skrátený názov VÚB a.s., postúpila na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasl.

23. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

24. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou ako dlžníkom bola uzatvorená zmluva spotrebiteľská, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. V prípade spotrebiteľských záväzkov ide o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatnenia dlhu je riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi.

26. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 12.02.2019, ktorého doručenie dlžníčke preukázal doručenkou (č.l. 100 spisu).

27. Žalobca síce v konaní predložil písomnú výzvu zo dňa 28.12.2020 s označením Tretia upomienka - pokus o zmier (č.l. 97 spisu), ktorou upozornil dlžníčku na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak dlžnú sumu okamžite neuhradí, nepreukázal však, že by jeho právny predchodca upozornil dlžníčku na to, že mieni vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, resp. že by sa takéto upozornenie dostalo do jej dispozičnej sféry. Pre splnenie podmienky písomnej výzvy podľa § 53 ods. 9 OZ bolo nevyhnutné, aby písomná výzva sa dostala do dispozičnej sféry dlžníčky. Nositeľom dôkazného bremena a možnosti žalovanej oboznámiť sa s obsahom podania je žalobca

28. Žalobca síce doložil poštový podací hárok o podaní výzvy pred vyhlásením predčasnej splatnosti na doručovanie (č.l. 183 spisu), ale podľa odvolacieho súdu nedatovaný poštový podací hárok nie je dostatočný na preukázanie odoslania výzvy vyžadovanej § 53 ods. 9 OZ. Pri absencii dátumu podania na poštovom podacom hárku je totiž možné z poštového podacieho hárku zistiť nanajvýš to, že právny predchodca žalobcu hodlal adresovať žalovanej písomnosť (nevedno však ani, akú konkrétnu). Zistiť, či sa tak aj naozaj stalo, z uvedeného poštového podacieho hárku nemožno. Ani z označenia na ľavej strane podacieho hárku v podobe „UPOMIE3_NEZ_20181228213654_100PP.DAT_afp_JOBID_2457474_CPSC6_1HAROK“ nie je možné preukázateľným spôsobom zistiť skutočný dátum podania, a to predovšetkým vzhľadom k tomu, že poštový podací hárok obsahuje vo svojej úvodnej časti pole Dátum podania, ktorý je nevyplnený, a tiež neobsahuje ani potvrdenie pošty o prijatí zásielky na poštovú prepravu, ako správne poznamenal súd prvej inštancie.

29. Žiadne iné listy, výzvy, upomienky či upozornenia právneho predchodcu žalobcu, ktoré by preukazovali splnenie povinnosti podľa ust. § 53 ods. 9 OZ obsahom súdneho spisu nie sú, preto žalobca ohľadne preukázanie splnenia tejto povinnosti neunesol dôkazné bremeno.

30. Odvolací súd konštatuje, zhodne so súdom prvej inštancie, že z obsahu spisu je zrejmé, že postupca nepostupoval v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB, keď nezaslal dlžníčke výzvu. Výzva v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB musí byť kvalifikovaná. Zákon síce nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na túto výzvu, avšak z obsahu a zmyslu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní a upozorniť ho, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný, hoc aj nebankový subjekt, bez súhlasu dlžníka.

31. Keďže žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal existenciu a doručenie takéhoto upozornenia banky, stotožňuje sa odvolací súd s právnym názorom súdu prvej inštancie, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo dňa 12.02.2019 je v danom prípade neplatné.

32. Keďže žalobcom nebolo v konaní preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje ust. § 92 ods. 8 ZoB (splatnosť pohľadávky), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na túto skutočnosť odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

33. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok H. proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok I. a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04)

34. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

35. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešná žalovaná, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).